

Yttrande angående betänkandet En ny lag om ordningsvakter m.m. (SOU 2021:38)

(Ju2021/02070)

Migrationsverket bedömer att förslaget till ny lag om ordningsvakter inte kommer att få en stor inverkan på hur Migrationsverket idag använder ordningsvakter eller får tillstånd att anlita ordningsvakter.

Migrationsverket önskar lämna följande synpunkter på delar av förslagen i betänkandet.

Angående kapitel 4 – Användning av ordningsvakter

I avsnitt 4.6.3 anges förutsättningar för att använda ordningsvakter. Förslaget är att vid bedömning av om tillstånd ska beviljas ska bl.a. Polismyndighetens möjligheter att leda och kontrollera ordningsvakternas arbete vara av särskild betydelse.

Migrationsverket anser att förslaget kan innebära en inskränkning i möjligheten att få till stånd en användning av ordningsvakter i glesbygd eller i en större omfattning i glesbygd. Det kan försvåra för Migrationsverkets hantering angående trygghets- och säkerhetsfrågor gällande tillfälliga bostäder som i dag utgör en stor del av Migrationsverkets bevakningsinsatser.

Under åren 2015-2016, då Migrationsverket mottog en kraftigt ökad mängd asylsökande, skulle förslaget eventuellt inneburit att Polismyndigheten bedömt att ledning och kontroll av ordningsvakter inte hade gått att säkerställa då Migrationsverket behövde etablera tillfälliga bostäder för asylsökande i stor omfattning i glesbygd i Sveriges nordligaste delar som exempel.

Migrationsverket föreslår därför att förslaget ändras till följande. Om Polismyndigheten bedömer att det finns behov av ordningsvakter inom ett geografiskt angränsat område åligger det Polismyndigheten att säkerställa att den har möjlighet att leda och kontrollera ordningsvakterna.

Ett annat förslag i betänkandet är att om många ordningsvakter redan tjänstgör inom samma område kan det vara grund för att avslå ansökningar om ytterligare tillstånd till användning av ordningsvakter i det området. Det kan vara flera aktörer som är i behov av ordningsvakter och deras tjänster inom samma område. Förslaget kan innebära att aktörerna kan ha svårt att utföra sin verksamhet.

Enligt förslag i utredningen ska ordningsvakter användas för att medverka till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Som huvudregel ska de användas på platser dit allmänheten har tillträde. Det finns även andra platser där ordningsvakter bör kunna användas och där allmänheten inte har tillträde. Det kan vara på ambassader och på vissa platser på sjukhus (s. 80). Migrationsverket anser att även boenden hos Migrationsverket ska vara exempel på platser där allmänheten inte har tillträde, men där det ska vara möjligt att ha ordningsvakter. Ordningsvakterna har en betydelsefull uppgift för att trygga säkerheten på Migrationsverkets boenden.

I avsnitt 4.6.4 finns förslag angående undantag från krav på tillstånd. Migrationsverket anser att fler verksamheter bör kunna införlivas under detta undantag. För Migrationsverkets del skulle ett undantag från krav på tillstånd underlätta frågor kring säkerhet och trygghet för såväl asylsökande som Migrationsverkets medarbetare och övriga aktörer vid exempelvis uppstart av tillfälliga bostäder. Se Brottsförebyggande rådets rapport 2020:16 om Brott och brottsutsatthet på kollektiva asylboenden under 2018.

Angående avsnitt 5 – Polismyndighetens ledning och kontroll

Migrationsverket är positiv till förslaget om utökad ledning och kontroll av ordningsvakter från Polismyndigheten. Det kan få positiva synergieffekter för Migrationsverkets verksamhet och intressenter samt för samhället i stort. Samverkan med huvudmän för ordningsvaktsuppdrag, såsom Migrationsverket, bör ges en större roll i samarbetet mellan Polismyndigheten, länsstyrelserna och bevakningsbolagen.

Migrationsverket är positiv till ett gemensamt kommunikationssystem, men vill samtidigt påpeka att det kan leda till ökade kostnader för Migrationsverket vilket kan få en negativ inverkan på verkets ekonomiska möjligheter att nyttja ordningsvakter.

Angående avsnitt 6 – Förordnande som ordningsvakt

Migrationsverket anser att krav på språkkunskaper i svenska bör följa med under hela utbildningen till ordningsvakt och att fysisk förmåga bör följas upp vid förnyande av förordnande av ordningsvakt.

Utökad utbildning för ordningsvakter är bra. Det kan innebära ökade kostnader för Migrationsverket, men den torde ha en marginell påverkan på prisbildningen.

Angående avsnitt 7 – Avstängning och återkallelse av ordningsvaktsförordnande

Migrationsverket ser positivt på förslagen.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad ställföreträdande generaldirektör efter föredragning av verksjurist Louise Samuelsson. I den slutliga handläggningen har rättschef Carl Bexelius och rättsenhetens chef Åsa Nyblom Lööv deltagit.

Inga Thoresson Hallgren